

بسمه تعالی

جلسه چهارم استاد ریحانی ۱۴۰۲/۸/۲۸

* تمام پیام های ما یا به صورت کلامی است و یا به صورت غیر کلامی و از این دو حالت خارج نیست. یا در حال ارسال پیام با زبان خود هستیم یا داریم به صورت غیر کلامی و با رفتار به دیگران پیام می‌رسانیم، برای مثال ما به هنگام خشم بدون اینکه سخنی بگوییم جمعی که داخل آن هستیم را ترک می‌کنیم و در را محکم می‌بندیم. این محکم بستن در و ترک جلسه خود پیامی را ارسال می‌کند و به باقی حضار می‌گوید که ما خشمگین هستیم. اگر بتوانیم ارتباط غیر کلامی خود را تقویت کنیم می‌توانیم حتی در کمال سکوت و بدون حرف زدن با همدیگر ارتباط برقرار کنیم. در عین حال که این ارتباط در سکوت می‌تواند بین دو نفر رابطه صمیمانه برقرار کند یا بین دو دوست صمیمی رخ دهد، می‌تواند به همان صورت آتش به پا کند و رابطه بین دو نفر را خراب کند.

* در پیام‌هایی که ما به بقیه منتقل می‌کنیم یا از بقیه دریافت می‌کنیم، منظور و مقصودهایی نهفته است که می‌تواند شخصیت و منش ما را به دیگران نشان دهد یا ما در مورد شخصیت دیگران چیزهایی بفهمیم. (انسان همواره زیر زبان خود پنهان است). محتوای کلام و پیام ما نیز نباید تهدیدآمیز و بد باشد در عین حال از کلمات مناسب و جذاب استفاده شود تا بتواند شنونده را جذب سخن ما کند و فرد مقابل را در برابر و مخالف ما قرار ندهد. کلام نرم و لطیف می‌تواند برای انسان احترام و اتحاد بخرد، پس می‌توان گفت محبت و لطف و مهربانی مخصوصاً در قالب کلام و زبان انسان را پیش دیگران عزیز و بزرگ کند، مانند مادر بزرگی که ناتوانی جسمانی دارد ولی فرزندان او با اشتیاق برای او زحمت می‌کشند زیرا او را برای خود عزیز می‌دانند ولی در مقابل خشم و توهین می‌تواند انسان را از چشم همه بیندازد و احترام او را از بین ببرد. این کار همچنین در تربیت فرزند نیز نقش اساسی دارد ما اگر نتوانیم ارتباط خوب و صحیح با فرزند خود برقرار کنیم، نمی‌توانیم تأثیر خوبی روی آن بگذاریم، ما با کلمات مناسب می‌توانیم به آن بفهمانیم که او برای ما ارزشمند است. ولی در تربیت فرزند، تربیت والدین نیز تأثیر زیادی دارد اگر خود والدین خوب و مناسب عمل نکنند نمی‌توان انتظار داشت که فرزند آنها نیز طبق خواسته آنها عمل کند. مادر یکی از ماهرترین افراد در زمینه ارتباط با فرزند است مخصوصاً اگر بخواهد به صورت غیر کلامی با فرزند ارتباط بگیرد برای مثال وقتی می‌خواهد پیامی به فرزند منتقل کند یا از او چیزی بخواهد مثلاً شب موقع شام غذای مورد علاقه فرزند را درست می‌کند تا از این طریق به او بگوید که برایش مهم است. (حضرت زهرا^(س) نمونه بارز ارتباط مؤثر در خانه و خانواده است. امام علی^(ع) مرد اصلی جنگ‌های پیامبر بودند و در جنگ‌های بسیاری شرکت داشتند، امام هربار که بعد از جنگ به خانه برمی‌گشتند این حضرت زهرا^(س) بودند که دردهای ایشان را تسکین می‌دادند و همواره باعث آرامش ایشان بودند. در سختی‌ها و ناملایمات زندگی از جمله نبود غذا در خانه و فقر، تحمل و صبر پیشه می‌کردند و هیچگاه شکایتی از این موضوعات نداشتند.) اهل بیت همواره در مسائل مختلف زندگی اسوه و الگوی زندگی ما بودند و ما

باید همواره از ایشان الگو برداری کرده و آنها را سرمشق زندگی خود قرار دهیم تا بتوانیم به سعادت حقیقی دست یابیم.

ما اگر بتوانیم قدرت تطبیق خود را افزایش دهیم و در موقعیت‌های مختلف بتوانیم از خودمان مانند اهل بیت صبر و تحمل نشان دهیم، می‌توانیم امیدوار باشیم که در زندگی و آینده خود به موفقیت و سعادت برسیم. اگر کوله بار درست و مناسب را برای آخرت خود جمع‌آوری کرده و هم‌نیطور به ائمه و معصومین توسل جوییم می‌توانیم به این امیدوار باشیم که دست به نردبان گرفته و بالا می‌رویم. آمدن انسان به زمین مانند درست کردن الماس است. انسان به این دنیا می‌آید تا بتواند درجات خود را افزایش دهد، خود را از بدی‌ها خالص کند و در پیش خداوند عزیز گردد تا در آخرت جایگاه بهتر و بالاتری داشته باشد. در مقابل حیل‌های دنیوی نیز دائماً در حال وسوسه و گمراه کردن ما هستند تا ما را از رسیدن به مقام و عزت بازدارند ولی اگر ما دست به پیشگاه خداوند دراز کنیم و از آن یاری جوییم می‌توانیم از موانع دنیا دوری کرده و به مقصود خود برسیم. مثال بارز این موضوع را می‌توان حضرت موسی نامید چون حتی با وجود کشتن فرزندان پسر توسط سربازان، حضرت موسی توانست زنده بماند و حتی به دستگاه خود فرعون راه یابد.

* افراد برونگرا و درونگرا تفاوت‌های بسیار زیادی با هم در زمینه ارتباط و حرف زدن دارند، فرد برونگرا بسیار شاداب و خون‌گرم است و با افراد ارتباط خوبی دارد. در مقابل فرد درونگرا هیچگاه در بحث شروع کننده نیست و تا با او صحبت نکنید او شروع به صحبت نمی‌کند. وقتی ما در مورد انسان صحبت می‌کنیم نمی‌توانیم چیز را مطلق بیان کنیم، زیرا با موجودی بسیار هوشمند و ناطق طرف هستیم. در ارتباط نیز همین است نوع شخصیت و نوع رفتار هر فرد با دیگری متفاوت است. ممکن است این تفاوت کم یا زیاد باشد ولی در هر صورت وجود دارد. ویژگی‌های مختلف و تغییرات اکتسابی است ولی افراد باید خود را بشناسند و بدانند که چگونه باید رفتار کنند. عوامل محیطی نیز در کنار عواملی وراثتی می‌تواند تأثیر خود را بر نوع ارتباط و شخصیت فرد بگذارد. در یک زوج، هر طرف می‌تواند بر دیگری تأثیر بگذارد و تأثیرپذیرد. هم‌نشینی یا رفاقت نیز جزء این موارد هستند. مثلاً فردی درونگرا با فردی برونگرا دوست می‌شود. قدرت هر فرد می‌تواند مشخص کننده تأثیر باشد اگر برونگرا قوی‌تر عمل کند، تأثیر قالب را دارد و درونگرا تأثیر و تغییر بیشتری را می‌پذیرد و بر عکس.

* ما باید به فرزندان خود بیاموزیم که ارتباط خوب است ولی نه با هر کس.

پایان مبحث استاد ریحانی

جلسه چهارم ۱۴۰۲/۸/۲۸